

Cellplastbränder på byggarbetsplats

Detta projekt är en uppföljning av det SBUF-finansierade, branschgemensamma projekt (SBUF 13032) som bedrevs under år 2015. Projektet från 2015 kartlade brandtillbud i cellplastmaterial på byggarbetsplatser och hur dessa kan förhindras. Det resulterade i ett stort antal rekommendationer till branschen och förslag på risksänkande åtgärder. I SBUF-projekt 13402 har dessa rekommendationer följts upp och uppdaterats. Uppföljningen visar att kunskapen om cellplaster och bränder på arbetsplats har ökat hos alla inblandade aktörer, men att ytterligare informationsspridning behövs i branschen i övrigt. För att komma till rätta med problemen krävs branschövergripande samarbete kring dessa frågor. Vissa ändringar i arbetsmiljölagstiftning och regelverk efterfrågas också. Rekommendationerna och informations-spridning från detta projekt kan förhoppningsvis utgöra en startpunkt för en positiv utveckling.

Bakgrund

Under 2015 drev Skanska Sverige ett SBUF-finansierat utredningsprojekt om brandtillbud i cellplastmaterial på byggarbetsplatser och hur dessa kan förhindras. Orsaken till att det förra projektet initierades var ett antal stora bränder i cellplast på byggarbetsplatser som utsatt personal och tredje man för stora risker, och naturligtvis kostat mycket pengar. Syftet med projektet var att finna branschgemensamma lösningar, så att inte säkerhet blir en konkurrensfaktor. Det resulterade i ett stort antal rekommendationer till branschen och förslag på risksänkande åtgärder.

Under tiden från att föregående projekt rapporterades 2015 har de deltagande parterna jobbat vidare med rekommendationerna inom sina egna organisationer. Det står dock klart att detta inte löst problemen, och det är också tydligt att informationen inte nått ut i hela branschen. Trots ett omfattande arbete hos entreprenörerna sker fortfarande allvarliga brandtillbud i cellplast på svenska byggarbetsplatser.

*Bild 1. Brandtillbud i grafit-EPS i halvsandwichvägg under produktion. Branden är inte möjlig att släcka med den utrustning som finns på platsen, och brandröken kan försvåra släckning och utrymning.
Foto: Skanska*

Med bakgrund av detta är det angeläget att följa upp de åtgärder som gjorts sedan sist och identifiera vilka förändringar som behöver göras i branschen – för att säkra svenska byggarbetsplatser med avseende på brandsäkerhet generellt, och även specifikt avseende cellplastmaterial.

Syfte

Syftet med detta uppföljningsprojekt har varit att utveckla och fokusera de rekommendationer och förslag på risksänkande åtgärder som togs fram 2015, så att de kan få bättre genomslag i det risksänkande arbetet i branschen som helhet, och bidra till mer brandsäkra byggarbetsplatser, med säker materialhantering och förhöjd kunskap om brandsäkerhet och cellplastmaterial. Arbetet har haft som mål att

- följa upp vilka åtgärder som vidtagits och vilket utvecklingsarbete som gjorts av de olika parterna efter det tidigare projektet (SBUF 13032)

- utifrån detta, identifiera möjligheter och hinder i arbetet med att nå brandsäkra arbetsplatser med avseende på cellplast i synnerhet.

Genomförande

Med stöd från SBUF och deltagande företag har Skanska Sverige och Brandskyddsföreningen tillsammans med NCC Sverige genomfört projektet.

Projektet har följt upp hur projektdeltagarna från det förra projektet (SBUF 13032) har arbetat vidare inom sina organisationer, och vilka erfarenheter de gjort. Detta har gjorts genom

- Intervjuer av de organisationer som arbetat med frågan sedan förra projektet
- En uppföljande *workshop* med dessa och andra inbjudna aktörer och intressenter i branschen, grundat i resultatet från intervjustudien och egna erfarenheter. Målet med workshoppen var att ta fram uppdaterade och skärpta rekommendationer till de olika målgrupperna.

Resultat

Projektet inleddes med en översikt över dagsläget för entreprenörer och byggarbetsplatser. NCC och Skanska gjorde en genomgång av genomförda åtgärder och återstående risker och problem ur ett entreprenörsperspektiv, för brandsäkerhet generellt och mer specifikt avseende cellplastmaterial.

Skanska och NCC har sedan det förra projektet genomfört en stor mängd åtgärder i sina organisationer och rutiner för att förhindra cellplastbränder på arbetsplats. Exempel på områden för åtgärder är:

- Ledningssystem, rutiner och checklistor
- Säkerhetskultur och organisation
- Arbetsmiljörapportsystem med avseende på brand
- Heta Arbeten
- Utvecklingsarbete tillsammans med cellplastleverantörer
- Projektering

Resultaten från intervjuerna med olika aktörer avseende rekommendationerna för deras målgrupp i det tidigare SBUF-projektet 13032 visade på att det finns kännedom om att det sker bränder med cellplast i produktionsskedet hos alla aktörer. Samtidigt finns vetskapen om att arbetsmiljön kring cellplaster behöver förbättras, att risker med materialvalet behöver förmedlas tydligare och att lagar och förordningar behövs ses över för att lösa problemen. Men förändring av lagar går långsamt och under tiden är det få aktörer som ensamt kan och har möjligheten att påverka situationen. Därför behövs det ett överskridande samarbete mellan aktörer för att lösa de problem som finns.

Även en projektworkshop genomfördes i projektet vilken byggde vidare på resultatet från intervjuer och kunskapsställning från byggproduktionen, och det tidigare arbete som gjordes i det tidigare projektet (SBUF 13032). Utifrån diskussionerna formulerades nya rekommendationer.

Slutsatser

Resultatet har kanaliserats i uppdaterade rekommendationer till olika intressentgrupper med åtgärder som skall kunna bidra till bättre informationsspridning, säkrare arbetsplatser och materialhantering och förhöjd kunskap om brandsäkerhet och cellplastmaterial i byggbranschen.

Enstaka bränder kommer att kunna ske även om vi gör stora insatser för att få bort riskerna. Därför kan kompletterande åtgärder fokusera inte bara på riskerna utan även på att minska konsekvenserna av en brand (spridning, brandtillväxt, släckningsmöjligheter och så vidare), så att de bränder som trots allt sker inte riskerar att bli lika allvarliga olyckor.

Slutsatsen är att det krävs ytterligare branschgemensamt arbete för att komma till rätta med problemet. Brandsäkerheten på byggarbetsplatser behöver behandlas som en allvarlig arbetsmiljörisk genom hela byggprocessen, och kunskapen kring brand, regelverk och olika konstruktioner och cellplastmaterial behöver förbättras. De uppdaterade rekommendationerna och informationsspridning från detta projekt kan förhoppningsvis vara en startpunkt för en positiv utveckling.

Ytterligare information

Kontaktpersoner:

Linda Martinsson, Skanska Sverige AB, tel: 010-4487184, e-post: linda.martinsson@skanska.se

Litteratur:

- *Cellplastbränder på byggarbetsplats* (SBUF projektnummer 13402, av Linda Martinsson, Oskar Bälte, 36 sidor och 1 bilaga) kan laddas ned från www.sbuf.se - projekt 13402
- *Förlagan till detta SBUF-projekt Brand i cellplast i produktionsskedet* (SBUF projektnummer 13032 av Linda Martinsson, Pål Skoglund, 67 sidor och 4 bilagor) kan laddas ned från www.sbuf.se - projekt 13032